

Συμβουλές για Γονείς Εφήβων

Οι έφηβοι συνήθως έχουν ανάγκη να διατηρούν την ιδιωτικότητά και απομόνωση τους, που τους βοηθά να εντρυφήσουν –εξετάσουν τις ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν στο σώμα τους, στις ιδέες και στις κοινωνικές σχέσεις τους. Ιδανικά οι νέοι είναι βοηθητικό να έχουν τον δικό τους χώρο, ή δωμάτιο και οι γονείς να σέβονται αυτή την ανάγκη τους, που δεν πρέπει να ερμηνεύεται σαν ανυπακοή, αντιδραστική ή επαναστατική συμπεριφορά..

Δεν είναι σωστό και βοηθητικό να πειράζουν ή να ειρωνεύονται τους νέους για τις σωματικές τους αλλαγές, γιατί αυτό τους δημιουργεί αμηχανία και ντροπή με αποτέλεσμα την περαιτέρω εσωστρέφεια και αισθήματα κατωτερότητας..

Οι γονείς πρέπει να θυμούνται ότι το έντονο ενδιαφέρον των εφήβων με τις σωματικές τους μεταμορφώσεις-αλλαγές και με τ'αναδυόμενα σεξουαλικά θέματα, είναι μια 'φυσιολογική' ενασχόληση που συμβαδίζει με την φυσική τους εξέλιξη και δεν πρέπει να εκλαμβάνεται σαν μια κίνηση προς σεξουαλική εκτροπή. Και εδώ χρειάζεται μια έγκαιρη και εγκυρη ενημέρωση τόσο των γονιών όσο και των παιδιών από εξειδικευμένους φορείς-υπηρεσίες.

Οι γονείς πρέπει να είναι προσεκτικοί για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν αυτές τις συμπεριφορές και να μην τις χαρακτηρίζουν σαν άρρωστες-τρελλές, ή ανήθικες και γενικά να μην τις υποβαθμίζουν και να τις υποτιμούν. Οι έφηβοι μπορεί να έχουν την τάση-περιέργεια να πειραματιστούν και να δοκιμάζουν μια μεγάλη γκάμα θεμάτων γύρω από τα σωματικά και ψυχολογικά θέματα, ακόμα και την σεξουαλική τους ταυτότητα προτού να ισορροπίσουν και να αισθάνονται άνετα με την ταυτότητά τους.

Μια επανεμφάνιση του Οιδιποδείου συμπλέγματος συχνά γίνεται εμφανής σε αυτή την ηλικία. Γι' αυτό οι γονείς πρέπει να είναι ενήμεροι και να δείχνουν την ανάλογη αντιμετώπιση με ευαισθησία και σεβασμό προς τα παιδιά του άλλου φύλλου, διατηρώντας όμως τα όρια και τους πρόποντες ρόλους ξεκάθαρα, χωρίς δηκτικά ή περιπαικτικά σχόλια. Έτσι θα τα βοηθήσουν να εξελιχθούν ομαλά και ν' αναλάβουν τους αντίστοιχους ρόλους ως ενήλικα ζευγάρια.

Η τάση των εφήβων για αμφισβήτηση και ανεξαρτοποίηση είναι μια φυσιολογική εξέλιξη και δεν πρέπει να εκλαμβάνεται από τους γονείς σαν μια απόρριψη ή σαν απώλεια του ελέγχου τους. Για να μπορεί να βοηθήσει, ο γονιός πρέπει να αποτελεί το σταθερό και εγκυρο πρόσωπο αναφοράς, διαθέσιμο για τη δοκιμασία και αμφισβήτηση των ιδεών και των σκέψεων του εφήβου, χωρίς την τάση να επικυριαρχήσει ή να ακυρώσει την αναδυόμενη ανεξάρτητη ταυτότητα του νέου.

Παρά την συνεχή τάση και ανάγκη των νέων να αμφισβητούν και να προκαλούν τα πρόσωπα εξουσίας, εν τούτοις χρειάζονται, ή/και ακόμα επιζητούν τα όρια, καθώς αυτά χρειάζονται σαν ένα σύνορο ασφαλείας μέσα στο οποίο θα μεγαλώσουν και θα λειτουργήσουν ως μέλη της κοινωνίας. Η οριοθέτηση αναφέρεται σε προκαθορισμένους, διαπραγματευμένους, όπου είναι δυνατόν, και συμπεφωνημένους κανόνες συμπεριφοράς.

Αντίθετα, η διαμάχη μεταξύ γονιών και παιδιών για το ποιος θα επικρατήσει, ξεκινά όταν το κύριο ζητούμενο είναι το ποιος έχει τελικά το πάνω χέρι. Δηλ. όταν φαίνεται ότι διακινδυνεύεται η 'εξουσία' των γονιών, ή το ποιος είναι σωστός. Αυτές οι καταστάσεις πρέπει να αποφεύγονται τελείως όπου είναι δυνατόν. Γιατί στο τέλος ένας από τους δύο, συνήθως ο νέος, θα είναι ο νικημένος και έτσι θα νιώσει προσβεβλημένος, δημιουργώντας του συναισθήματα ντροπής, ανεπάρκειας, κακίας και πικρίας. Οι γονείς θα πρέπει να είναι προετοιμασμένοι γι' αυτό και να αναγνωρίζουν ότι θα υπάρχουν τέτοιες συγκρούσεις κατά την διαπαιδαγώγηση των εφήβων. Αυτή η εμπειρία μπορεί να επηρεάζεται από παρόμοια προβλήματα που οι γονείς δεν κατάφεραν να επιλύσουν κατά την δική τους εφηβεία, ή από αυτά των εφήβων που είχαν κατά την πρώιμη παιδική τους ηλικία. Οι γονείς πρέπει να αναμένουν την απανειλημμένη αμφισβήτηση και πρόκληση της εξουσίας τους από τα παιδιά τους, καθώς αυτά θα εισέρχονται και θα κινούνται στην εφηβική ηλικία. Το να διατηρούν ανοιχτές τις γραμμές επικοινωνίας με ξεκάθαρα, αλλά όπου είναι δυνατόν διαπραγματεύσιμα όρια, μπορεί να αποδειχθούν πολύ χρήσιμα για την ελαχιστοποίηση των μεγάλων συγκρούσεων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Οι περισσότεροι γονείς αναφέρουν ότι γίνονται σοφότεροι και βελτιώνονται οι ίδιοι μέσα από αυτές τις προκλήσεις κατά την διαπαιδαγώγηση των εφήβων τους.